

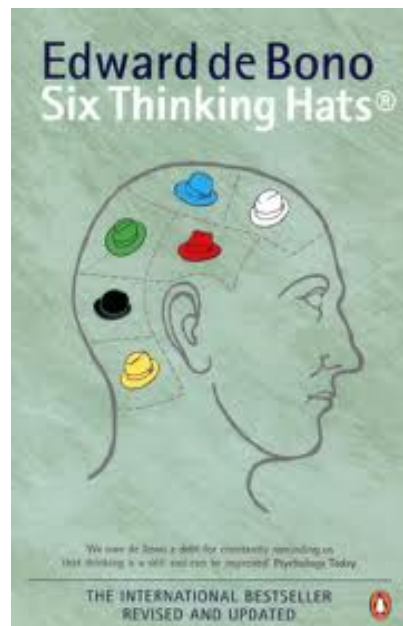
DE SEKS TÆNKEHATTE

BETRAGT DIN BESLUTNING FRA ALLE MULIGE SYNSVINKLER

De 'Seks tænkehatte' er en nyttig teknik, som kan hjælpe dig med at sikre, at du får betragtet en vigtig beslutning fra alle synsvinkler af, før du går videre med din handlingsplan. Den hjælper dig til at træffe bedre beslutninger, ved at presse dig til at bevæge dig udenfor dine sædvanlige tænkemåder. Således kommer du til at forstå beslutningens fulde kompleksitet og får belyst alle begrænsninger og muligheder, som du ellers ikke ville have lagt mærke til.

Mange succesrige mennesker tænker fra en meget rationel, positiv synsvinkel, og det er en del af grunden til at de har succes. Mange fejler dog ved udelukkende at betragte problemer fra følelsesmæssige, intuitive, eller negative synsvinkler, hvilket kan resultere i at de undervurderer situationen. Ligeledes er pessimister ofte meget defensive, og folk der er vant til en meget logisk tilgang til et problem, får ikke inkorporeret deres kreativitet nok og lytter ikke nok til deres intuition. Der er i alt seks forskellige tilgange til et problem, og en vigtig grund til at folk ofte fejler i at løse et problem, er at de kun bruger én eller nogle af disse tilgange. Hvis du analyserer et problem ved hjælp af alle seks tilgange, vil du bedre kunne tage en forsvarlig beslutning.

De seks tænkehatte kan hjælpe dig til at inkorporere alle seks tilgange til problemet, når du skal tage en beslutning, så du kan skabe den bedste løsning. Teknikken blev skabt af Edward de Bono i hans bog "6 Thinking Hats", og vil i nedenstående blive uddybet.

SÅLEDES GØR DU BRUG AF TEKNIKKEN

For at kunne bruge de seks tænkehatte til at forbedre kvaliteten af dine beslutninger, skal du betragte beslutningen imens du 'bærer' hver af hattene på hovedet, en efter en.

Hver tænkehat udgør en specifik tænkestil, som uddybes i nedenstående.

- **HVID HAT.**

Den hvide hat står for **fakta og kendsgerninger**. Med denne tænkehat på, fokuserer du på det tilgængelige data. Kig på den information du har, og find ud af hvad du kan lære af den. Led efter huller i din egen viden og prøv at udfylde dem eller tag dem i betragtning.

Det er her, du analyserer trends og prøver at drage konklusioner ud fra foreliggende kendsgerninger.

- **RØD HAT**

Den røde hat står for **følelser, fornemmelse og initiation**. Når du bærer denne hat, betragter du beslutningen med initiation og umiddelbar følelsesmæssig reaktion. Prøv også at overveje hvordan andre mennesker ville reagere følelsesmæssigt på beslutningen og prøv at forstå folks intuitive reaktioner.

- **SORT HAT**

Den sorte hat står for **forsigtighed**. Når du bærer denne hat, skal du betragte tingene pessimistisk, varsomt og defensivt. Prøv at overveje hvorfor forskellige ideer og tilgange måske ikke virker. Det er vigtigt, fordi det belyser de svage punkter i din plan. Det tillader dig at udelukke de svage punkter, ændre i din tilgang eller forberede beredskabsplaner til problemer, som måske kan opstå.

Denne tænkemåde hjælper dig til at gøre dine planer mere stabile og robuste. Den kan også hjælpe dig til at få øje på ødelæggende svagheder og risici, før du går i gang med din handlingsplan. Den sorte hats synsvinkel er en af de vigtigste fordele ved denne teknik, eftersom rigtig mange bliver for vandt til udelukkende at tænke positivt, så de ikke kan se problemerne, når de nærmer sig og således ikke er i beredskab.

- **GUL HAT**

Den gule hat står for **fordele**, og den hjælper dig med at tænke positivt. Det er den optimistiske synsvinkel, der hjælper dig til at se alle fordelene ved beslutningen og den bekræfter dig i at din beslutning er god nok. Den gule hats tænkemåde holder dit håb oppe, når alt andet pludselig ser håbløst ud.

- **GRØN HAT**

Den grønne hat står for **kreativitet**. Det er her, du kan udvikle kreative løsninger på et problem. Det er en fri tænkemåde, hvori der ikke ligger nogen kritik af ideerne. En lang række kreative værktøjer kan hjælpe dig her.

- **BLÅ HAT**

Den blå hat står for **overblik og kontrol**. Denne hat bæres bl.a. af den, der leder et møde. Med denne hat på, skal du sørge for at der er kontrol over processen og at beslutningen kan føres ud i livet.

Du kan bruge de seks tænkehatte til møder eller for dig selv. Til møder har teknikken den fordel, at den kan løse de uenigheder, der kan opstå når folk med hver deres tænkemåder diskuterer det samme problem.

En lignende tilgang er at betragte problemerne fra forskellige professioners synsvinkler (læger, arkitekter, handelsmænd etc.) eller fra forskellige kundetyper synsvinkler.

Eksempel:

Bestyrerne af et ejendomsselskab overvejer om de skal bygge en ny kontorbygning. Økonomien går godt, og de har ikke meget ledig plads tilbage til medarbejderne. Som en del af deres beslutning vælger de at bruge teknikken med de seks tænkehatte til et planlægningsmøde.

De betragter problemet med den hvide hat, og analyserer den data, de har. De undersøger oversigten over ledige kontorer, som viser en skarp reduktion. De antager at på det tidspunkt, hvor den nye kontorbygning kunne komme til at stå færdig, vil der være en alvorlig mangel på ledige kontorer. Det gyldige regeringsudkast viser, at der forventes en vedvarende økonomisk vækst, som i hvert fald vil være ved i det tidsrum, hvor kontorbygningen skal opføres.

Med den røde hat på, mener nogle af bestyrerne at den foreslåede bygning ser ret grim ud. Mens det ville være højest omkostningseffektivt at opføre netop denne bygning, bekymrer de sig for, om folk ville bryde sig om at arbejde der.

Da de tænker med den sorte hat, bekymrer de sig for om det gyldige regeringsudkast måske kunne være forkert bedømt, og om der måske ikke fortsat vil blive økonomisk vækst. Måske er økonomien ved at gå ind i en nedgang, hvilket vil betyde at kontorbygningen kommer til at stå tom i lang tid.

Hvis bygningen heller ikke er flot, vil selskaber måske vælge et pænere sted, hvor lejen koster det samme.

Med den gule hat kommer bestyrerne dog frem til, at hvis økonomien holder og deres plan går som den skal, vil de kunne komme til at tjene mange penge på projektet. Hvis de er heldige, kan de måske sælge bygningen før den næste økonomiske nedtur, eller leje kontorerne ud på langtidskontrakter, som vil vare ved på trods af en eventuel tilbagegang i økonomien.

Med den grønne hat overvejer de, om de burde ændre på designet af bygninger, for at gøre den mere tiltalende. De kunne måske lave flotte kontorer, som selskaber altid gerne vil leje, uafhængigt af om økonomien er i fremgang. Alternativt kunne de i stedet gemme pengene og i stedet bruge dem til at opkøbe ejendom billigt, når den økonomiske nedtur kommer.

Den blå hat bliver brugt af mødets leder til at holde styr på skiftet mellem forskellige tænkemåder. Lederen har brug for at holde andre medlemmer af gruppen fra hele tiden at skifte tænkemåden og fra at kritisere hinandens ideer.

Udnyt det effektive redskab

De seks tænkehatte er en god teknik til at overveje konsekvenserne af en beslutning, fordi den giver mulighed for at betragte beslutningen fra en række forskellige synsvinkler.

Teknikken tillader nødvendige følelser og tvivl at blive bragt ind i en beslutning, der måske ellers var blevet taget af udelukkende rationelle grunde. Den åbner også op for at inkorporere kreativitet i beslutningsprocessen, og den hjælper fx pessimistiske folk til at være mere positive og kreative i beslutningsprocessen.

Planer, der bliver udviklet ved hjælp af de seks tænkehatte, er forsvarlige og mere robuste end de ellers kunne have været. Teknikken forhindrer dig i at fortage fejltagelser, idet den åbner dine øjne op for de truende huller der er i din handlingsplan, før skaden er sket.

Folk fejler ofte i at løse et problem, fordi de kun bruger én eller nogle af de seks mulige tilgange til et problem. Så tillad dig selv at lære af andres fejltagelser, og grib denne mulighed for selv at tage en robust og velovervejet beslutning ved hjælp af alle seks tilgange.

De seks tænkehatte hjælper dig til at benytte alle de seks tilgange til problemet, således at du kan skabe den bedste løsning.

www.nadjakalnaes.dk

www.nadjakalnaes.blogspot.com